

NR 3-4(57-58)/2010
MAJ-SIERPIEŃ

VITA ACADEMICA

ISSN 1642-2244

BIULETYN INFORMACYJNY UNIWERSYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II

Festiwal Nauki

**Etyka
mediów**

**Promocje
akademickie**

**X Dni
Tichnerowskie**

Ks. prof. Władysław Zuziak nowym rektorem UPJPII

25 maja 2010 r. Senat Uniwersytetu wybrał nowego rektora na lata 2010-2014. Został nim ks. dr hab. Władysław Zuziak, prof. UPJPII. Nowy rektor, który swą kadencję rozpocznie 1 września, jest filozofem. Od roku 2009 sprawuje on funkcję prorektora ds. nauki, rozwoju i współpracy międzynarodowej.

Ks. Władysław Zuziak ma 58 lat. W latach 1971-1977 studiował na Papieskim Wydziale Teologicznym, gdzie uzyskał magisterium z teologii. W 1985 r. podjął studia na Uniwersytecie Katolickim w Louvain-la-Neuve, ukończone doktoratem z filozofii. W roku 1993 otrzymał stypendium naukowe na Uniwersytecie Katolickim w Waszyngtonie. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie etyki i filozofii człowieka uzyskał w 1999 r. Brał udział w sympozjach naukowych m.in. w Budapeszcie, Louvain, Meksyku, Nijmegen, Paryżu, Rzymie.

W latach 1997-2000 był prodziekanem WF, a następnie przez dwie kadencje, do 2006 r., dziekanem tego Wydziału. Jest członkiem ESSAT-u, w latach 2003-2008 przewodniczył sekcji europejskiej COMIUCAP-u.

Spis treści

Konferencja	
Etyka mediów	3
Wydarzyło się	4-5
Uroczyste promocje akademickie	6-7
X Dni Tischnerowskie	8-11
Fotoreportaż	
Festiwal Nauki w Krakowie	12-13
Wykłady gościnne o. Z. Sucheckiego	14
Wydawnictwo Naukowe na Targach	14
Medale dla naszych Profesorów	15
Radio Bonus	15
III miejsce dla Psalmidii	16
Bliski Wschód jeszcze bliżej	17
Erasmus 2009/2010	18
Studiuje w Hiszpanii	19
Pielgrzymka	
Śladami świętego Pawła	20-21
Chór Psalmodia	
Wielkopostne przemyślenia	22
Pożegnania	23
Czytelnia	24

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II
w Krakowie

Redakcja
ul. Kanonicza 9, 31-002 Kraków
tel./faks 12 370 86 06
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor prowadzący: Jędrzej Majka
Korekta: Renata Komurka
Opracowanie graficzne: Krzysztof Korzeniak

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz
zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania
tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 28 maja 2010 r.

Etyka mediów

W dniach 13–14 maja 2010 roku odbyła się w Krakowie na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów – „Dobro w mediach – dobro mediów”. Gospodarzem i organizatorem konferencji był Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pod kierownictwem przewodniczącego ks. dr. hab. Michała Drożdża, dyrektora Instytutu. W konferencji o charakterze otwartym (*call for paper*) brało udział wielu przedstawicieli ośrodków naukowych z Polski (od Białegostoku po Wrocław i od Bydgoszczy po Rzeszów) i z zagranicy (Słowacja, Niemcy, Czechy). Patronowali jej: rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Jan M. Dyduch, pani prof. dr hab. Bogusława Dobek-Ostrowska, prezes Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, którego Sekcja „Ak-

sjologia komunikowania” wraz z przewodniczącym jej ks. dr. hab. Michałem Drożdżem była współorganizatorem konferencji, pan mgr Leszek Zegzda, wicemarszałek woj. małopolskiego. Patronat medialny nad konferencją objęło wiele mediów, a przede wszystkim „Dziennik Polski”, „Radio VOX” i portal internetowy „Franciszkańska3.pl”.

Ważną częścią konferencji był – zgodnie z głównym założeniem – panel dyskusyjny: konfrontacja teorii z praktyką, z udziałem dziennikarzy mediów lokalnych i ogólnopolskich – praktyków komunikowania społecznego i przedstawicieli świata akademickiego. W ramach konferencji odbyło się także spotkanie autorskie z panem red. Bernardem Margueritte'em, światowej sławy dziennikarzem, publicystą i prezesem „International Communications Forum”.

Tematyka tegorocznej konferencji dotyczyła dobra. Poprzednie trzy konferencje zajmowały się problematyką podmiotowości człowieka w mediach, wolności mediów i prawdy w mediach. Media kryją w sobie, w swoich strukturach i możliwościach, ogromny potencjał dobra, który można i trzeba na

różne sposoby wyzwalać. Co więcej, same są pożytecznym cywilizacyjnym dobrem, które winno służyć rozwojowi człowieka i postępowi społecznemu. Wokół zagadnienia dobra kształtuje się cała etyka, również etyka mediów, która ma na celu nadać ludzkiemu działaniu we współczesnej mediasferze wartość obiektywnego dobra. Media jako część dobra wspólnego, pozostają do dyspozycji każdego człowieka, aby dzięki nim odkrywał prawdę o swojej ludzkiej godności. Media mogą być, niestety, wykorzystywane także do hamowania rozwoju wspólnoty

i szkodenia integralnemu dobru człowieka. Są one przestrzenią urzeczywistniania się ogromnego potencjału dobra, ale także mogą stanowić narzędzie przekazu zła.

Uczestnicy IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów w Krakowie szukali odpowiedzi na te i inne dylematy, analizując z różnych perspektyw medialnych, między innymi, następujące

problemy: dobro jako podstawowa wartość etyczna w formach i treściach medialnych; dobro i zło w mediach; różne oblicza i odsłony dobra – dobro a wartości; wyzwania i zagrożenia medialnym złem – komunikowanie „antywartości”; komunikacja dobra jako miara „misyjności” mediów; między dobrem wspólnym a prywatnym; media jako dobro społeczne i cywilizacyjne itd.; dobro a prawda i wolność przekazu; troska o dobro wspólne w medialnym komunikowaniu politycznym; komercjalizacja wartości i marketing dobra; dobro i zło w cyberprzestrzeni; dobry wizerunek: dobro public relations; dobry dziennikarz a dobry człowiek; „dobre” dziennikarstwo; troska o dobro dzieci i młodzieży w cywilizacji medialnej itd.

Uczestnicy, patroni i goście konferencji podkreślali wagę tego spotkania i potrzebę dyskusji i twórczych badań, podejmowanych po to, by wspólnymi siłami – i teoretyków, i praktyków mediów – wyzwalać ogromny potencjał dobra tkwiący w mediach, tak aby służył człowiekowi i społeczności.

ks. Michał Drożdż

10 kwietnia w drodze na uroczystości 70. rocznicy zbrodni katyńskiej zginął prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Lech Kaczyński, jego małżonka Maria Kaczyńska oraz członkowie polskiej delegacji i załoga samolotu.

14 kwietnia w kolegiacie św. Anny odprawiona została Eucharystia w intencji Ofiar katastrofy w Smoleńsku, ich Rodzin oraz całej pogrążonej w bólu Ojczyzny.

18 kwietnia odbył się pogrzeb pary prezydenckiej Lecha i Marii Kaczyńskich. W uroczystościach wzięła udział delegacja naszego Uniwersytetu z JM rektorem ks. prof. Janem Maciejem Dyduchem.

21-22 kwietnia na zaproszenie Instytutu Prawa Kanonicznego gościnne wykłady wygłosił o. dr Zbigniew Suhecki OFM Conv.

21-24 kwietnia odbyły się X Dni Tischnerowskie zorganizowane pod patronatem metropolity krakowskiego JE ks. kard. Stanisława Dziwisza. Tegorocznymi laureatami nagrody im. ks. Józefa Tischnera zostali: ks. prof. Michał Heller z Wydziału Filozoficznego, Tomasz Rakowski i Henryka Krzywonos-Strycharska.

23 kwietnia ks. prof. Józef Wołczański, dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego, otworzył wystawę „Arcybiskup Ignacy Tokarczuk”. Słowo wstępne wygłosił prorektor ks. dr hab. Władysław Zuziak, prof. UPJPII.

23 kwietnia Koło Naukowe Archeologów Chrześcijańskich zorganizowało sesję naukową „Kult męczenników Cesarstwa Rzymskiego”.

24 kwietnia Instytut Teologii Duchowości WT był współorganizatorem sympozjum poświęconego duchowości św. Urszuli Ledóchowskiej.

29 kwietnia Katedra Historii Dogmatu WT zorganizowała międzywydziałowe sympozjum i warsztaty: „Koinonia – communio – wspólnota”.

1 maja odbyła się Ogólnopolska Pielgrzymka Kapłanów na Jasną Górę.

4-9 maja odbyły się doroczne Juwenalia.

7-9 maja Wydawnictwo Naukowe uczestniczyło w XVI Targach Wydawców Katolickich w Warszawie.

8 maja w kolegiacie św. Anny odbyły się promocje akademickie. W dniu patrona naszej archidiecezji, a zarazem imienin ks. kard. Stanisława Dziwisza złożyliśmy czcigodnemu Solenizantowi – Wielkiemu Kanclerzowi naszego Uniwersytetu życzenia.

9 maja odbyła się procesja ku czci św. Stanisława, patrona Polski.

9–10 maja w kościele Parafii Ewangelicko-Augsburskiej odbył się Maraton Biblijny.

11 maja Katedra Ekumenizmu WT oraz Międzywydziałowy Instytut Ekumenii i Dialogu UPJPII zorganizowali międzynarodową konferencję ekumeniczną „Wspólnota anglikańska a ekumenia. Wokół Konstytucji apostoelskiej *Anglicanorum coetibus* Benedykta XVI”.

11–13 maja odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Pogranicza chrześcijaństwa”.

13–14 maja Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WNS był organizatorem IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Etyka mediów”.

13 – 15 maja uczestniczyliśmy w Festiwalu Nauki w Krakowie.

18 maja Katedra Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu WHiDK zorganizowała konferencję „Perły Orientu. Dziedzictwo chrześcijaństwa syryjskiego”.

20 maja Wydział Teologiczny był organizatorem sympozjum z okazji 90-lecia urodzin sługi Bożego Jana Pawła II „Kapłaństwo w życiu i nauczaniu Jana Pawła II”.

20 maja Koło Naukowe Historyków Studentów zorganizowało konferencję „Wkład zakonów i zgromadzeń zakonnych w rozwój kultury i cywilizacji europejskiej”.

26 maja w krakowskiej Bazylice NSPJ oo. Jezuitów (ul. Kopernika 26, Kraków), Koło Naukowe Studentów Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej zapraszają na odbył się koncert w ramach Roku Kapłańskiego „Wokół tajemnicy Eucharystii”. Wystąpili konawcy: Joanna Oleniak, s. Agnieszka Majewska, Dawid Rzepka, Wojciech Szczerba, Maria Pawlisz, Krzysztof Kania, Kamil Frąś, Paweł Batko oraz Schola Gregoriana Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej.

Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ul. Kanonicza 25
31-002 Kraków

Numer rachunku bankowego:

Bank Pekao s.a.

IBAN: PL19124045331111000054311945

SWIFT CODE: PKOPPLPW

www.upjp2.edu.pl/fundacja, e-mail: fundacja@upjp2.edu.pl

UROCZYSTE PROMOCJE

Słowo Rektora

Drodzy uczestnicy naszej uroczystości akademickiej!
Wszystkich Was serdecznie witam i pozdrawiam. W szczególności witam JE ks. kard. Stanisława Dziwisza, Wielkiego Kanclerza naszego Uniwersytetu. Witam pracowników Uczelni, laureatów promocji naukowych, studentów i wszystkich gości.

Zgodnie z tradycją zapoczątkowaną przez kard. Karola Wojtyłę, gromadzimy się, w uroczystość św. Stanisława Biskupa i Męczennika, w przesławnej kolegiacie św. Anny, aby dokonać promocji akademickich. Naszą uroczystość inspiruje św. Stanisław. W antyfonie na wejście dzisiejszej liturgii mszalnej czytamy: „Świadczyłem o Twych nakazach wobec królów, a nie wstydiłem się, i rozważałem Twoje przykazania, które umiłowałem”.

Święty Stanisław zajaśniał męstwem, zajaśniał męstwem jako dobry pasterz, o którym mówi dzisiejsza Ewangelia. Jezus jest Dobrym Pasterzem: „Ja jestem dobrym pasterzem i znam owce moje, a moje mnie znają... Życie moje oddaję za owce” – mówi Jezus. Jaśniejący męstwem dobry pasterz – św. Stanisław jest radością i chlubą naszej Ojczyzny. Modlimy się w Liturgii godzin: „Raduj się Polsko, Ojczyzno szlachetnym synem wślawiona. Króla wieczności wychwalaj za jego dzieła wspaniałe”. Tej radości i nadziei, którą zawsze obdarowywał św. Stanisław naszą Ojczyznę, zarówno w czasach pomyślnych, jak i smutnych, potrzeba Polakom dzisiaj, gdyż ciągle

przeżywamy ból i żal po tragicznej katastrofie pod Smoleńskiem. Święty Stanisław BM jest patronem Księdza Kardynała, który prawie od pięciu lat sprawuje urząd pasterza Kościoła krakowskiego, idąc gorliwie śladami swego Patrona; a zarazem swego poprzednika na stolicy krakowskiej. Życzymy, aby w zdrowiu i radości prowadził wielkie dzieło troski o przebogatę dziedzictwo czcigodnego sługi Bożego Jana Pawła II, i by Jego starania o wyniesienie do chwały ołtarzy Sługi Bożego wkrótce zostały uwieńczone sukcesem.

W wielkiej Owczarni, jaką jest Kościół krakowski, jest mniejsza trzoda, którą stanowi Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, po raz pierwszy świętujący dzień 8 maja jako uniwersytet. Pasterzem tej trzody jest także Ksiądz Kardynał jako Wielki Kanclerz naszej Uczelni. Z wdzięcznością wspominamy Jego starania, dzięki którym nastąpił dzień 19 czerwca ubiegłego roku, dzień podniesienia Papieskiej Akademii Teologicznej do godności Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Przez dzisiejsze promocje chcemy jeszcze bardziej ubogacić i zdynamizować naszą „Uniwersytecką Trzodę”; zaś promowanym życzymy, aby z zapałem naśladowali Jezusa – Dobrego Pasterza.

ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch

AKADEMICKIE – 8 MAJA 2010

Podziękowanie

Przemawiając w tutejszej uniwersyteckiej kolegiacie św. Anny do świata nauki, Jan Paweł II wypowiedział pamiętne słowa: „...rodzenie dusz do wiedzy, do mądrości, kształtowanie umysłów i serc, jest to wkład nieporównywalny z niczym. Ja osobiście (wyznał Ojciec Święty), po latach widzę coraz lepiej, jak wiele uniwersytetowi zawdzięczam: zamiłowanie do Prawdy, wskazanie dróg jej poszukiwania”. W tym miejscu Papież dziękował swoim nauczycielom, wymieniając niektórych z nich z nazwiska.

Przed chwilą byliśmy świadkami ważnego dla Papieskiego Uniwersytetu wydarzenia: aktu wręczenia przez JE Księdza Kardynała oraz JM Księdza Rektora dyplomów naukowych, będących zwieńczeniem prac i dorobku naukowego ich laureatów. Są one, jak powiedział tym samym przemówieniu Ojciec Święty Jan Paweł II, „świadectwem poszukiwania prawdy i rodzą, jedyną w swym rodzaju duchową radość” i dodał: „Życzę wam, aby takich chwil w waszej pracy było jak najwięcej”.

To Papieskie życzenie spełnia się w Uniwersytecie także dzisiaj, a nabiera ono tym większej wymowy, że ma miejsce w Uroczystość św. Stanisława Szczepanowskiego, Patrona naszej Ojczyzny, w tej uniwersyteckiej kolegiacie, naznaczonej szczególną duchową obecnością Patronów Uniwersytetu: św. Jadwigi, św. Jana Kantego i sługi Bożego Jana Pawła II.

To wszystko skłania do szczególnego dziękczynienia: najpierw Najlepsze Bogu za wszelkie dary łaski, ale także do podziękowań wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do przeżywania przez nas obecnej chwili.

W imieniu laureatów i w imieniu własnym dziękuję serdecznie JE Księdzu Kardynałowi za Jego troskę o każdego z nas; za Jego obecność szczególnie znaczącą dzisiaj tę uroczystość. Dziękuję JM Księdzu Profesorowi, rektorowi Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Janowi Maciejowi Dyduchowi, za Jego osobisty wkład w dzisiejsze, uroczyste wręczenie nam dyplomów. Dziękuję prorektorom, dziekanom i Radom Wydziałów za gesty życzliwości, za każdy głos; także ten oddawany na naszą korzyść na Radach Wydziałów. To także znakomita okazja, by podziękować wszystkim pracownikom administracji uczelni, przełożonym naszych wspólnot, bliskim, krewnym, przyjaciółom i studentom za wsparcie w każdej postaci. Ale też dzisiejsza promocja zobowiązuje do kontynuacji, co ufam, przy pomocy Bożej będzie możliwe. Bóg zapłać! A ponieważ to wszystko ma miejsce w sam dzień liturgicznej Uroczystości św. Stanisława Szczepanowskiego, Patrona Księdza Kardynała, proszę, by Jego Eminencja przyjął od nas, świeżo upieczonych laureatów oraz studenckiej młodzieży wyrazy serdecznych życzeń: przede wszystkim błogosławieństwa Bożego w służbie Kościołowi i naszej uczelni, za przyczyną świętego Patrona Stanisława, a równocześnie w imieniu zebranych zapewniam o stałej, wdzięcznej modlitwie.

ks. prof. dr hab. Józef Krzywda CM

Podziękowanie w imieniu promowanych do stopni i tytułów naukowych

Z Wydziału Teologicznego dyplom doktora otrzymują:

s. dr Elżbieta ZWIJACZ OSU

temat: Sakralna społeczność Izraela według Księgi Liczb
promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Brzegowy

ks. dr Piotr KURZELA

temat: Koncepcja moralności rodzinnej i małżeńskiej w polskich programach duszpasterskich w latach 1989–2006
promotor: ks. prof. dr hab. Alojzy Drożdż

dr Liubov DERDZIAK

temat: Społeczno-wychowawczy aspekt działalności duszpasterskiej błogosławionego Hryhoriya Łakoty (1908–1950), Biskupa pomocniczego greckokatolickiej diecezji przemyskiej
promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński

o. dr Mariusz UNIŻYCKI

temat: In unam Ecclesiam credimus. Jedność Kościoła Jezusa Chrystusa w teologicznym dialogu katolicko-prawosławnym
promotor: o. prof. dr hab. Zdzisław Kijas OFMConv

ks. dr Yosyp VERESH

temat: Antropologiczne podstawy duchowości małżeńskiej w chrześcijaństwie wschodnim
promotor: o. dr hab. Jarosław Kupczak OP, prof. UPJPII

ks. dr Wojciech MEDWID

temat: Usprawiedliwienie w nauczaniu Soboru Trydenckiego oraz we Wspólnej deklaracji w sprawie nauki o usprawiedliwieniu

promotor: ks. dr hab. Arkadiusz Baron

dr Grażyna WRONA

temat: Teologia miłosierdzia w Listach św. Pawła Apostoła
promotor: ks. dr hab. Stanisław Hałas SCJ, prof. UPJPII

Z Wydziału Filozoficznego dyplom doktora otrzymują:

dr Paulina KORPAL-JAKUBEC

temat: Estetyka implicite Władysława Strzemińskiego
promotor: prof. dr hab. Paweł Taranczewski

Habilitacje:

ks. dr Jan DZIEDZIC

ks. dr Wiesław ŁUŻYŃSKI

ks. dr Szymon DRZYŹDŹYK (w Rużomberku)

Profesury tytularne:

ks. prof. dr hab. Józef KRZYWDA

ks. prof. dr hab. Jacek URBAN

ks. prof. dr hab. Bogdan STANASZEK

Wiara w godzinie przełomu

W dniach 21–24 kwietnia br. odbyły się w Krakowie X Dni Tischnerowskie. Honorowy patronat objął metropolita krakowski ks. kard. Stanisław Dziwisz. Rolę głównego organizatora pełnił Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. W przygotowanie tegorocznej edycji włączył się Uniwersytet Jagielloński, Społeczny Instytut Wydawniczy ZNAK, Instytut Myśli Józefa Tischnera, Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego oraz

W telegramie po śmierci ks. prof. Józefa Tischnera Ojciec Święty Jan Paweł II napisał o nim: „Głęboko odebrałem stratę tego Kapłana, który był człowiekiem Kościoła, zawsze zatroskanym o to, by w obronie prawdy nie stracić z oczu człowieka, którego Bóg wybrał, umiłował i odkupił i który oczekuje zbawienia”. Tak dziesięć lat temu napisał o Kapłanie Józefie Tischnerze, którego sylwetkę i nauczanie chcemy rozważać w czasie tegorocznych, dziesiątych Dni Tischnerowskich.

W jego życiu, w jego doktrynie, jak powiedział Jan Paweł II, liczyły się, przede wszystkim, dwie wartości: Bóg i odkupiony przez Niego człowiek. Taka postawa Tischnera wypływała z głębokiego umiłowania prawdy. Jej poszukiwał, ją głosił i jej bronił, a były to czasy, podobnie zresztą jak i dzisiaj, trudne dla prawdy. Głoszenie prawdy wymagało niezwyklej odwagi. Dzięki temu Kapłan Józef był człowiekiem nadziei. Nadziei i radości, którą nie tylko głosił, ale którą także promieniował. Czyż nie widać tego na zdjęciu, które widnieje na plakatach i programach tegorocznych Dni? Ta nadzieja nie opuszczała go nawet, czego osobiście byłem świadkiem, w dniach ciężkiej, śmiertelnej choroby.

Tą nadzieją i pociechą inspiruje nas ks. Józef Tischner dzisiaj, inspiruje nasz polski naród przeżywający ból i smutek po tragicznej katastrofie samolotowej pod Smoleńskiem. Pograżyła ona Polaków w głębokim żalu po stracie prezydenta, jego małżonki i tylu wybitnych przedstawicieli naszego narodu. W czasie tych Dni, przywołując świetlaną postać ks. Józefa, jednoczymy się wokół wartości, które on uosabiał, a są nimi miłość do Boga, do człowieka i do Ojczyzny. Dziesiąte Dni Tischnerowskie uważam za otwarte.

ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch
Słowo na rozpoczęcie Dni Tischnerowskich
Kraków, 21 kwietnia 2010 roku

Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi. Przedmiotem refleksji był esej ks. Józefa Tischnera „Wiara w godzinie przełomu”, zamieszczony w jego książce *Ksiądz na manowcach*. X Dni Tischnerowskie stały się również okazją do zadumy nad przypadającą w tym roku dziesiątą rocznicą śmierci Księdza Profesora oraz jubileuszem dziesięciolecia organizacji samej imprezy.

W środę, 21 kwietnia, o godz. 17.00 w kolegiacie św. Anny ks. bp prof. Tadeusz Pieronek odprawił Mszę św. w intencji śp. ks. Józefa Tischnera i wygłosił okolicznościowe kazanie.

O godz. 18.30 na Scenie PWST rozpoczęło się spotkanie z laureatami Nagrody Znaku i Hestii im. ks. Józefa Tischnera. Zebranych przywitał rektor UPJPII, ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch, który w swoim wystąpieniu przytoczył treść telegramu Jana Pawła II wystosowanego w 2000 roku z powodu śmierci ks. Tischnera. Dr Patryk Babiracki, historyk i adiunkt w University of Texas-Arlington, został laureatem Stypendium im. ks. Józefa Tischnera przyznawanego przez Instytut Nauk o Człowieku w Wiedniu. Zaprezentowano dokument ukazujący historię Nagrody Znaku i Hestii im. ks. Józefa Tischnera. Po filmowych prezentacjach działalności nagrodzonych odbyła się dyskusja. W kategorii inicjatyw duszpasterskich i społecznych została wyróżniona Henryka Krzywonos-Strycharska. W kategorii publicystyki lub eseistyki społecznej nagrodę przyznano Tomaszowi Rakowskiemu. W kategorii pisarstwa filozoficznego lub teologicznego uhonorowano ks. prof. dr hab. Michała Hellera, pracownika naukowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, laureata Nagrody Templetona.

W czwartek, 22 kwietnia, o godz. 10.00 w *Collegium Novum* UJ zainaugurowano międzynarodową konferencję naukową „Świat i wiara w godzinie przełomu”. Część pierwszą, poświęconą zagadnieniu ujętemu hasłowo „Polski krajobraz duchowy”, poprowadził ks. dr Jarosław Jagiełło, adiunkt w Katedrze Filozofii Człowieka WF. Zgromadzonych przywitał rektor UJ prof. Karol Musioł, który podkreślił, że „Dni Tischnerowskie będą trwały tak długo, jak długo będziemy chcieli widzieć w ludziach, którzy od nas odchodzą, nauczycieli mających nam coś do przekazania”. Na prośbę rektora tragicznie zmarli w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem zostali uczczeni chwilą ciszy. Następnie głos zabrał ks. prof. Jan Maciej Dyduch.

Sytuacja chrześcijaństwa w Polsce dzisiaj i w przyszłości to temat wystąpienia o. Pawła Kozackiego OP. Podstawą jego rozważań stał się ewangeliczny obraz kuszenia Jezusa. Według prelegenta pokusy sta-

wiane Chrystusowi są dziś aktualne dla wspólnoty wierzących, jak i dla każdego z osobna. Pierwsza z nich dotyczy skandalu zła oraz pojawiającej się w jego kontekście wątpliwości, czy Bóg jest Bogiem rzeczywistym. Może przybrać ona również postać pokusy posiadania, zwłaszcza gdy spojrzysz na nią z perspektywy wspólnoty Kościoła. Druga jest pokusą bezpieczeństwa, która może przejawiać się albo w kurczowym trzymaniu się przeszłości, albo bezkrytycznym szukaniu dobra w przyszłości. Trzecia to pokusa władzy i związana z nią pycha oraz postawa pogardy wobec drugiego człowieka. Ojciec Kozacki dostrzega w nakazie misyjnym Chrystusa elementy, które będą kształtować przyszłość chrześcijaństwa w Polsce. Według niego świadectwo życia chrześcijan i tworzenie wspólnot to kierunek działalności apostolskiej Kościoła.

Ksiądz dr hab. Grzegorz Ryś, kierownik Katedry Historii Kościoła w Średniowieczu WHiDK podjął temat: „Chrześcijaństwo przyszłości wobec odziedziczonej polskiej tradycji wiary”. Ksiądz Ryś przytoczył słowa ks. Aleksandra Mienia: „W rzeczywistości chrześcijaństwo poczyniło zaledwie swoje pierwsze kroki, kroki nieśmiałe w dziejach ludzkości. (...) Historia chrześcijaństwa dopiero się zaczyna”. Odwołał się również do przekonania ks. Tischnera, zawartego w Księdzu na manowcach, że chrześcijaństwo i Ewangelię mamy nie tyle za sobą, co przed sobą. Przyszłość chrześcijaństwa prelegent upatruje za Pawłem VI w ewangelizacji, której tenże papież poświęcił adhortację apostolską *Evangelii nuntiandi*. Ukazując bogactwo polskiej tradycji wiary, zwrócił uwagę na jej dwa szczególne momenty: Jagiellonów w XV wieku oraz brata Alberta Chmielowskiego w XIX wieku, i na tej podstawie sformułował wniosek, że chrześcijaństwo przyszłości jest chrześcijaństwem z tradycją, ma poczucie zakorzenienia.

Profesor Anna Sobolewska z Państwowej Akademii Nauk wygłosiła referat zatytułowany „Duchowość ponowoczesna. Alternatywne style duchowe w Polsce”. W swoim wystąpieniu odwoływała się do poglądów ks. prof. Wacława Hryniewicza, ks. prof. Tomáša Halíka oraz prof. Jana Hartmana. Profesor Sobolewska poruszyła szereg zagadnień dotyczących m.in. drugiej fali ateizmu wojującego, małych grup religijnych, polifoniczności Boga, religii w świecie kultury masowej, supermarketu kultury, uwewnętrznienia i sprywatyzowania religii, języka podduchowości, sprowadzenia duchowości do produktów komercji, wieloletniej tradycji kontaktów teologicznych i medytacyjnych między mnichami chrześcijańskimi i buddyjskimi w Polsce, degradacji symboli i słowa w języku mediów. Stawiała pytania: czy żyjemy w świecie autentycznie, czy pozornie wieloreligijnym? Czy Bóg jest trendy?

Aula Collegium Novum UJ

„Inspiracje religijne w świecie ponowoczesnym” stały się przedmiotem rozważań prof. Tadeusza Gadacza z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN oraz kierownika Katedry Filozofii Collegium Civitas. Prelegent pochylił się nad krytyką metafizycznego schematu: „immanencja – transcendencja” w kontekście poglądów Georga Wilhelma Hegla, Ludwika Feuerbacha, Karola Marksa, Friedricha Nietzschego, Jacquesa Derridy i Giannię Vattima. Ta kwestia jest częścią szerszego zagadnienia, które Carl Raschke określił jako „neo-teologię”, czyli powrót refleksji nad chrześcijaństwem w myśli ponowoczesnej. Przeciwstawienie kultowi Boga moralności, transcendencji immanencję, mocy słabości jest procesem sekularyzacji religii, rozumianej w sensie pozytywnym, która pozwala odkryć chrześcijaństwu jego istotę. Warto podkreślić, że prof. Tadeusz Gadacz jest autorem sześciotomowej Historii filozofii XX wieku.

Ksiądz prof. Janusz Mariański z KUL dokonał analizy „Przemiany religijności polskiej w warunkach sekularyzacji”. Wykładowca przedstawił strukturę wyznaniową społeczeństwa polskiego. Zauważył, że: „Kościół przyszłości musi być otwarty, pluralistyczny, wielosektorowy, wielogłosowy. (...) Zmieniające się formy przynależności do Kościoła są poważnym wyzwaniem i apelem o autentyczny dialog laikatu z duchowieństwem. Między Kościołem nakazów a Kościołem ofert istnieje bardzo bogata gama rozwiązań pośrednich. (...) Z pewnością religia będzie stawać się bardziej kwestią wyboru niż dziedziczenia. Nie ma żadnych socjologicznych gwarancji, że Polska pozostanie za 20, 30 lat tak samo religijnym społeczeństwem. Prognozy socjologiczne dotyczące religijności w Kościele są szczególnie trudne. Nie jesteśmy w stanie powiedzieć, w jakim kierunku będą zmierzały zmiany w religijności, ale katolicyzm jako historycznie ukształtowana i społecznie określona forma jest czymś niezmiennym. Kościół katolicki wykazywał niejednokrotnie swą moc przystosowawczą do nowych warunków społeczno-kulturowych (...), że nie odrzuca tradycji, lecz ją uaktualnia”.

Na zakończenie pierwszej części konferencji prof. Tadeusz Gadacz poprowadził dyskusję panelową, w której oprócz prelegentów głos zabrali m.in. prof. Karol Tarnowski, dr hab. Zbigniew Stawrowski oraz pedagog i socjolog Małgorzata Bilska. O godz. 18.00 na Scenie im. Stanisława Wyspiańskiego PWST, w ramach cyklu „Czytamy Tischnera”, odbyła się głośna lektura eseju ks. prof. Józefa Tischnera „Wiara w godzinie przełomu” w wykonaniu Jacka Romanowskiego oraz studentów PWST w Krakowie.

W piątek, 23 kwietnia, o godz. 10.00 w Auli Collegium Novum UJ rozpoczęła się druga część międzynarodowej konferencji naukowej „Świat i wiara w godzinie przełomu”. W tej części, prowadzonej

przez prof. Aleksandra Bobko, prelegenci poświęcili szczególną uwagę „Drogom i bezdrozom sekularyzacji”. W konferencji nie wziął udziału ks. prof. Henryk Witczyk z Papieskiej Komisji Biblijnej w Rzymie. Z powodu utrudnień w ruchu lotniczym nie dotarł do Krakowa. W swojej refleksji Książę Profesor miał poruszyć zagadnienie „Sekularyzacji z perspektywy Kościoła”. Choroba przeszkodziła również prof. Agacie Bielik-Robson z Państwowej Akademii Nauk w zaprezentowaniu referatu zatytułowanego „Filozofia postsekalarna a religia”.

Jako pierwszy swój wykład pt. „Epoka świecka. Diagnoza” wygłosił laureat Nagrody Templetona w 2007 roku, prof. Charles Taylor z Uniwersytetu McGilla w Kanadzie. Profesor pochylił się nad problemem świeckości i procesu zeświecczenia. Scharakteryzował trzy odmienne zjawiska kulturowe: świat magiczny, deistyczny i nowoczesny, u podstaw których znajdują się tzw. społeczne imaginaria (wyobrażenia). Mówił m.in. o nowych modelach religijności, współczesnych drogach prowadzących do wiary, idei Boga jako architekta, teorii ewolucji Darwina, kreacjonizmie, zapoczątkowanej przez II Sobór Watykański odnowie Kościoła katolickiego.

Siostra prof. Barbara Chyrowicz z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego omówiła temat „Postęp, rozwój, konserwatyzm”. Siostra Profesor podkreślała, że bycie postępowym okazuje się zrelatywizowane w odniesieniu do miejsca i czasu oraz względem wybranego obszaru ludzkiego działania: nauki, kultury, obyczajowości. W przypadku moralności powinniśmy mówić raczej o rozwoju niż postępie. Jednym z największych błędów, jakie może popełnić

„Był obdarzony niezwykłym talentem obserwacji świata i życia. A wszystko, co dostrzegał, odnosił do Boga, który jest miłością. W tej perspektywie tworzył podwaliny do realizacji dialogu ze wszystkimi ludźmi dobrej woli, również z tymi, którzy nie zaznali łaski wiary” – napisał Ojciec Święty Jan Paweł II w telegramie po śmierci ks. prof. Józefa Tischnera.

Bóg, który jest miłością, sprawił, że ks. Józef Tischner stał się znakomitym przewodnikiem w prowadzeniu dialogu między światem i wiarą. Obserwując świat i życie, jako wybitny filozof, myśliciel i teolog, budował mosty między wiarą i nauką. Potrafił wyśmienicie odczytać nauczanie Vaticanum Secundum o wielkości Boga i godności człowieka oraz jego egzystencji doczesnej w perspektywie wieczności. W tej optyce jawi się jego program konstruktywnego dialogu świata i wiary, dialogu człowieka z Bogiem, dialogu doczesności z nadprzyrodzonością.

Dzisiaj pogrążeni w żałobie po tragicznej katastrofie pod Smoleńskiem, w której poniosło śmierć tylu wybitnych przedstawicieli naszego Narodu, pytamy o sens tego wydarzenia. Wobec wielu pytań świat, nauka są bezradne, lecz odpowiedź może nam dać Bóg, wiara.

Rozważając tischnerowski dialog świata i wiary, próbujemy w nim szukać odpowiedzi na dręczące nas pytania, nie tylko odnośnie do bolesnego wydarzenia z 10 kwietnia, lecz także odnośnie do trudnych spraw naszego życia i bliskich nam osób. Niech te rozważania naukowe przyczynią się zarówno do pomnożenia naszej wiedzy, jak i naszej wiary.

ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch

Słowo na rozpoczęcie międzynarodowej konferencji naukowej „Świat i wiara w godzinie przełomu”, Kraków, 22 kwietnia 2010 roku

człowiek, próbujący dotrzeć do istoty Bożych nakazów, jest przekonanie o własnym moralnym geniuszu i bezkrytyczne przedstawianie własnych rozwiązań jako Bożego zamysłu. Uczenie moralności bardziej przypomina grę na pianinie niż prowadzenie eksperymentu. Pozorny kontrast postępu naukowego i stagnacji moralności to w istocie kontrast pomiędzy nauką i sztuką jako dwiema różnymi formami interakcji ludzi ze światem.

Przed rozpoczęciem panelu dyskusyjnego głos zabrał prof. Tadeusz Gadacz, który dokonał syntezy swojego czwartkowego wystąpienia. Oprócz prelegentów w dyskusji wzięli udział m.in. dr Anna Borowicz z Uniwersytetu Gdańskiego i ks. dr Jarosław Jagiełło z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Pytano: o definicję religii, różnice pomiędzy religią i moralnością, krytykę polityczną współcześnie odgrywającą rolę metafizyki, możliwość pogodzenia katolicyzmu z liberalizmem, ocenę socjologiczną procesu sekularyzacji, ewentualną możliwość istnienia sprzeczności pomiędzy religią i demokracją, atrakcyjność chrześcijaństwa we współczesnym świecie, kenozę Boga, zakorzenienie języka religijności.

O godz. 17.15 w Auli Auditorium Maximumum UJ ks. prof. Tomáš Halík z Uniwersytetu Karola w Pradze wygłosił wykład z cyklu „Colloquia Tischneriana” zatytułowany „Solidarność pielgrzymów – chrześcijaństwo na dziedzińcu pogan”. Zwany czeskim Tischnerem, prof. Halík dokonał analizy postaw współczesnych chrześcijan w perspektywie ewangelicznej przypowieści o talentach i obrazu uczniów Chrystusa zmierzających do Emaus. Mówił: „Nie tylko jerozolimskie świątynia jest wedle Chrystusa w gruzach, ale świątynny gmach chrześcijaństwa leży dziś w ruinie. Na dzisiejszych dziedzińcach pogan ruch jest duży. Religijne towary sprzedaje się szybko i tanio. Popyt jest ogromny, oferta wielobarwna. Dawna postać chrześcijaństwa jest dzisiaj pustym grobem. Trzeba stawiać pytanie: gdzie jest dzisiejsza Galilea? Gdzie można znowu spotkać żywego Jezusa?”. Zasadniczym przeznaczeniem człowieczeństwa jest tajemnica Boga. Człowiek jest powołany do niewyobrażalnej i nietrudnej do uchwycenia intymnej bliskości z Bogiem. Powołując się na słowa Benedykta XVI, wyraził nadzieję na zaistnienie dialogu pomiędzy samokrytyczną nowoczesnością a samokrytycznym chrześcijaństwem. Przypomniał również refleksję ks. prof. Józefa Tischnera, że tryumfalizm oraz masochistyczne trwanie w pozycji męczenników to poważne zagrożenia współczesnego Kościoła.

Po wykładzie mogliśmy wraz z ks. prof. Tomášem Halíkiem i prof. Charlesem Taylorem wziąć udział w „Jaskini filozofów”, która w tym roku nie miała

prof. Karol Musioł, rektor UJ

określonego tematu. Spotkanie poprowadzili Wojciech Bonowicz, Łukasz Tischner oraz Elżbieta Kot. Na widowni zasiadło około pół tysiąca widzów. Pytano m.in.: dlaczego religia na obszarze polityki przybiera formę fundamentalizmu? Który model współistnienia religii i państwa wydaje się najodpowiedniejszy? Czy dialog międzyreligijny i międzykulturowy jest koniecznością? Czy można stać się uczniem Jezusa Chrystusa, nie przyjmując Go od Kościoła katolickiego? Jak traktując wszystkie religie i światopoglądy jako równouprawnione, nie utracić własnej tożsamości i nie stracić poczucia, iż istnieje tylko jedna absolutna prawda? „Jaskinia filozofów” stała się również okazją do uczczenia 90. rocznicy urodzin prof. Jacka Woźniakowskiego związanego ze środowiskiem „Tygodnika Powszechnego” i Wydawnictwa ZNAK.

W sobotę, 24 kwietnia, w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera odbyło się Spotkanie Filozoficzne Młodych. W „Majówce filozoficznej” wzięli udział przedstawiciele Rodziny Szkół Tischnerowskich. Do Rodziny należy dzisiaj 28 szkół różnych poziomów kształcenia, którym patronuje zmarły ks. prof. Józef Tischner. Uczniowie z Publicznego Gimnazjum w Trzemeśni zaprezentowali spektakl *Na ścieżkach Józka Szkolnego*, odwołujący się do życia Księdza Profesora i jego twórczości.

W sobotni wieczór, na zakończenie X Dni Tischnerowskich, w Auli Auditorium Maximumum UJ odbył się multimedialny spektakl *Poeci Tischnera* z udziałem: Ewy Kaim, Moniki Rasiewicz, Doroty Segdy, Grzegorza Mielczarka, Jacka Romanowskiego, Jerzego Treli oraz Grzegorza Turnaua. Zaprezentowano wiersze ulubionych poetów Księdza Profesora, m.in. Halinę Poświatowską, ks. Jana Twardowskiego czy Bolesława Leśmiana, oraz jego własne interpretacje poszczególnych utworów.

Piotr Guzdek

Festiwal Nauki w Krakowie jest wydarzeniem o bogatej, 9-letniej tradycji, które na stałe wpisało się w pejzaż naukowy kilkanaście tysięcy zwiedzających – zarówno krakowian, jak i turystów z kraju i zagranicy. W tym roku w ramach Festiwalu prezentacji w namiocie na Rynku (13-15 maja) zorganizował panel naukowy *Armagedon, Antychryst, Apokatastaza. Czyli... ale baliście się zapytać* oraz filozoficzną debatę *Życie. Sztuka czy technologia?* Dziesiątą edycję Festiwalu przygotowywało pięćdziesiąt naszej Uczelni. Wszystkim serdecznie dziękujemy!

wo-kulturalny miasta. Codziennie przyciąga
iwalu UPJPII oprócz oryginalnej i bogatej
wszystko, co chcielibyście wiedzieć o końcu świata,
esięciu wolontariuszy z czterech wydziałów

Festiwal Nauki w Krakowie

Technologia-Sztuka-Życie
12-15 maja 2010

Wykłady gościnne o. dr. Zbigniewa Suheckiego OFM Conv

Tradycyjnie co roku Instytut Prawa Kanonicznego UPJPII zaprasza wykładowcę, gościa z Rzymu, aby podczas dwudniowych zajęć podzielił się ze studentami swoim doświadczeniem pracy dydaktycznej w rzymskich uczelniach, jak również w różnych dykasteriach Kurii Rzymskiej. W ubiegłym roku gościem Instytutu był ks. dr. Stanisław Oder, postulator procesu kanonizacyjnego sługi Bożego Jana Pawła II. Również w tym roku część tematyki wykładów odpowiadała wydarzeniom, które mają swój oddźwięk nie tylko w ścisłym naukowym kanonistycznym środowisku, ale w całym Kościele.

Tym razem naszym gościem był o. dr Zbigniew Suhecki OFM Conv, wykładowca prawa kanonicznego Papieskiego Fakultetu Teologicznego św. Bonawentury w Rzymie, specjalista w zakresie prawa karnego, konsultor Kongregacji ds. Kanonizacyjnych, postulator rzymski procesu beatyfikacyjnego kard. Stefana Wyszyńskiego. Podczas swoich wykładów 21 i 22 kwietnia br. nasz Gość poruszył problematykę koncentrującą się wokół przestępstw duchownych przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu i związanych z tym faktem procedur, zarówno na poziomie prawa powszechnego, jak i partykularnego. Ukazał potrzebę sprawnej i skutecznej procedury prawnej w przypadku ciężkich przestępstw popełnianych przez duchownych, jak również potrzebę wprowadzenia prawnych mechanizmów, chroniących dobre imię duchownego – jako jego prawo

fundamentalne. Wykładowca zwrócił też szczególną uwagę na relację pomiędzy prawem kanonicznym a państwowym w tej dziedzinie. Drugą część tematyki wykładów stanowił problem relacji pomiędzy forum internum i forum externum w odniesieniu do kar kościelnych w perspektywie procedur zwalniających z tychże kar.

Na zakończenie wykładów gościnnych o. dr Zbigniew Suhecki, pracownicy Instytutu Prawa Kanonicznego wraz z ks. prof. Janem Maciejem Dyduchem, rektorem naszej uczelni, spotkali się na corocznym tradycyjnym już obiedzie z Wielkim Kanclerzem Uniwersytetu Papieskiego ks. kard. Stanisławem Dziwiszem.

ks. Andrzej Wójcik

Wydawnictwo Naukowe na Targach

W dniach 7–9 maja br. w Warszawie miały miejsce XVI Targi Wydawców Katolickich. Po kilku latach przerwy wzięło w nich udział Wydawnictwo Naukowe UPJPII. Targi po raz pierwszy odbyły się w Arkadach Kubickiego. Miejsce zdecydowanie lepsze od poprzedniego. Samo centrum stolicy w bezpośrednim sąsiedztwie Zamku Królewskiego, do którego wnętrza można się było dostać schodami ruchomymi. W targach udział wzięło 134 wystawców, prezentując swoje najnowsze pozycje książkowe.

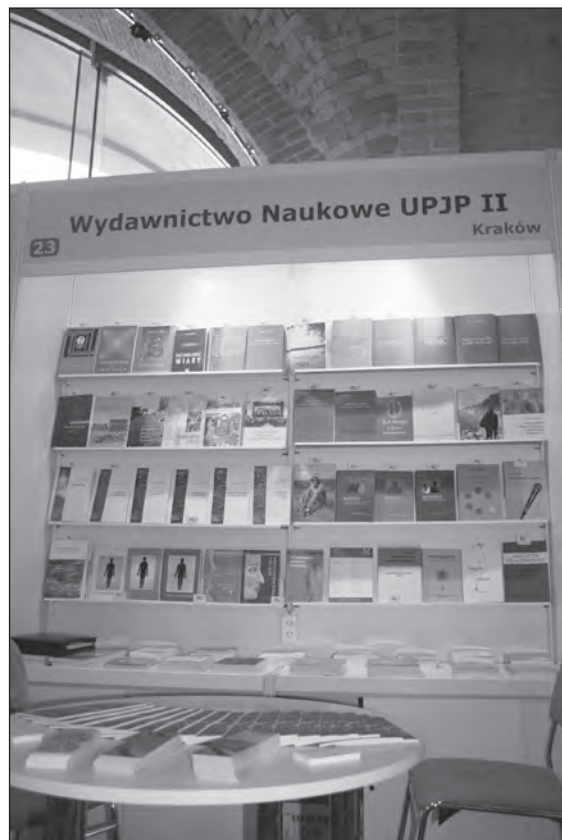
Nasze Wydawnictwo zaprezentowało kilka swoich nowych publikacji, m.in. książkę autorstwa ks. R. Tyrały, Cecyliański ruch odnowy muzyki kościelnej... czy nowe czasopismo, redagowane przez Wydział Nauk Społecznych – „Studia Socialia Cracoviensia”. Zainteresowanie naszym stoiskiem wśród odwiedzających Targi było niemałe, co świadczy o zróżnicowanych gustach czytelników i o niestronieniu od książki naukowej.

W ciągu trzech dni mieliśmy też okazję wymienić się doświadczeniami z innymi katolickimi wydawcami, co – mamy nadzieję – będzie procentować w przyszłości.

Następna wielka impreza wydawnicza, w której Wydawnictwo Naukowe zamierza wziąć udział, to Targi Książki w Krakowie, które odbędą się w dniach 4–7 listopada 2010 roku.

Rafał Bober

Fot. Paulina Paduchowska

Medale dla naszych Profesorów

W dniu 6 maja br. na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu w Rużomberku odbyła się konferencja naukowa pt.: „Archidiecezja Koszycka w ciągu 20 lat od odzyskania wolności”. Z Uniwersytetu Papieskiego na tę konferencję zaproszeni byli i wzięli w niej udział: ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek, ks. prof. dr hab. Stefan Koperek CR oraz ks. dr hab. Szymon Drzyżdżyk.

Referaty koncentrowały się na różnych zagadnieniach, którymi przez dwadzieścia ostatnich lat żyła koszycka archidiecezja wraz z jej pasterzem, abp. Alojzym Tkaczem. Prelegenci podjęli tematy dotyczące m.in. stanu diecezji w roku 1990, powstania Wydziału Teologicznego w Koszycach, założenia Diecezjalnego Seminarium Duchownego, rozwoju szkół katolickich w ostatnim dwudziestoleciu, współpracy pomiędzy Kościołami: katolickim, greckokatolickim i prawosławnym, a także współpracy z władzami miasta. Szczególny akcent położony był na wpływ Wydziału Teologicznego na samo miasto Koszyce, jak również cały region. Wszystkie wystąpienia zostały zamieszczone w liczącej 360 stron publikacji, wydanej na tę okoliczność.

Niezwykle ważnym i miłym elementem tej konferencji było wręczenie medali Katolickiego Uniwersytetu w Rużomberku dla szczególnie zasłużonych. Srebrny medal za zasługi dla rozwoju Uniwersytetu w dziedzinie nauk biblijnych otrzymał ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek. Taki sam medal, tyle że za zasługi w dziedzinie liturgiki, otrzymał ks. prof. dr hab. Stefan Koperek. Medale w imieniu rektora Uniwersytetu w Rużomberku, ks. prof. dr hab. Tadeusza Zasępy, wręczyła pani prorektor doc. Jana Moricova.

SD

Radio Bonus

Radio Bonus tworzą studenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Zostało powołane decyzją Rektora uczelni 2 kwietnia 2010 roku. Dyrektorem mianowany został ks. dr hab. Michał Drożdż, a redaktorem naczelnym Magdalena Dobrzyński.

Studenci zaangażowani w działalność radia mają do dyspozycji profesjonalnie wyposażone studio emisyjno-nagraniowe, kilka stanowisk montażowych oraz nowoczesny sprzęt reporterski. Reporterzy Radio Bonus aktywnie uczestniczą w każdym aspekcie życia uczelni, dokumentując ważne wydarzenia i imprezy odbywające się również poza murami uniwersytetu. W Pracowni Radiowej, która mieści się w budynku przy ul. Franciszkańskiej 1, powstają także materiały audio dla instytucji, z którymi Radio Bonus współpracuje, m.in. dla Radia Watykańskiego, serwisu dźwiękowego KAI oraz dla lokalnych rozgłośni radiowych na terenie całego kraju. W przyszłości przewidywana jest emisja radia w Internecie. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych współpracą z Radiem Bonus, zarówno studentów różnych kierunków i specjalności na UPJPII, jak i szefów poszczególnych Wydziałów uczelni, zainteresowanych promocją w rozgłośniach radiowych w całej Polsce. Szczegółowe informacje można uzyskać, pisząc na adres: radio@upjp2.edu.pl.

III miejsce dla Psalmodii

III miejsce w 41. Turnieju Chórów „Legnica Cantat” dla chóru Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie „Psalmodia” to zaszczyt dla jego członków, wspaniała nagroda za całoroczną pracę – systematyczne uczęszczanie na próby, lekcje emisji głosu i kształcenia słuchu, a także udział w licznych przedsięwzięciach artystycznych organizowanych przez Chór i jego Uczelnię.

Maj to miesiąc, w którym najlepsze chóry z całej Polski zjeżdżają się do Legnicy, by walczyć o prestiżową nagrodę główną – Rubinową Lutnię im. Jerzego Libana z Legnicy (Jest to nagroda przechodnia, dopiero po trzykrotnym zwycięstwie przechodzi ona na własność chóru). W tym roku odbył się już 41. Turniej Chórów „Legnica Cantat”. Imprezę zainaugurował występ Bobby’ego McFerrina z zespołem wokalnym „Pro Forma”, uwieńczył zaś ponowny koncert „Pro Formy” oraz chóru z Japonii „The Elizabeth Singers”.

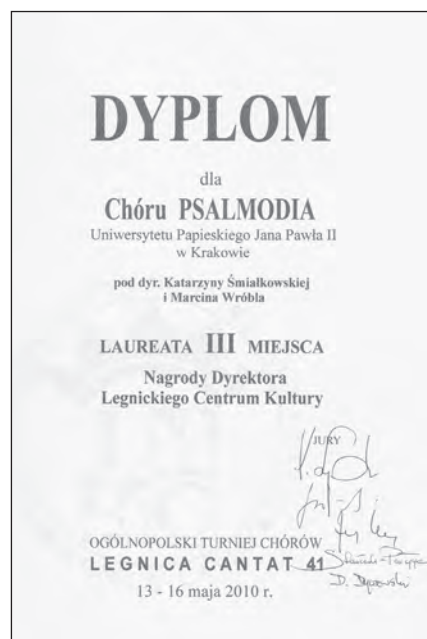
Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica Cantat” to najstarszy festiwal chórów. Obecnie jeden z najbardziej renomowanych konkursów muzyki chóralnej w naszym kraju. Jest to jednocześnie jedyny festiwal o formule pozostawiającej uczestnikom dowolność w kwestii doboru konkursowego repertuaru, a także rodzaju i liczebności chóru (chóry mieszane, jednorodne, młodzieżowe, dziecięce i zespoły wokalne). W ramach turnieju można zatem usłyszeć muzykę klasyczną, dawną, współczesną czy nawet rozrywkową, zarówno kompozytorów polskich, jak i zagranicznych.

Turniej cieszy się zainteresowaniem wśród najlepszych polskich zespołów, właściwie już samo zakwalifikowanie się stanowi wyróżnienie – świadczy o wysokim poziomie artystycz-

nym zespołu. „Legnica Cantat” to nie tylko turniej chóralny, to także wydarzenie kulturalne. Oprócz chórów na „Legnicy Cantat” pojawiają się wybitni dyrygenci, kompozytorzy, przedstawiciele władz państwowych, lokalnych, czy też rektorzy i wykładowcy uczelni muzycznych oraz przedstawiciele mediów. Honorowy patronat nad Turniejem Chórów „Legnica Cantat” obejmuje także prezydent RP. W skład tegorocznego jury Turnieju weszli specjaliści: prof. Krzysztof Szydysz, prof. Benedykt Błoński, prof. Dariusz Dyczewski, dr Marcin Wawruk, mgr Krystyna Stańczak-Pałyga, prof. Jerzy Kurcz, prof. Jiri Kolar (Czechy) i prof. Chifuru Matsubara (Japonia).

Chórzyści „Psalmodii” z ogromnym zapałem przystąpili do pracy nad repertuarem konkursowym. Udział w tym konkursie od dawna był cichym marzeniem jej członków. Przygotowywany program był bardzo zróżnicowany pod względem stylistycznym. Repertuar „Psalmodii” na 41. Turniej Chórów „Legnica Cantat” składał się z następujących kracji: „Tota pulchra es Maria” muz. Grzegorz Gerwazy Gorczycki (1665-1734), śl. Anonim (IV w); „Sobótkowe Śpiewki” muz. Kazimierz Serocki (1954), śl. Tradycyjne; „O süßer Mai” muz. Johannes Brahms (1833-1897); „Hosanna II” muz. Romuald Twardowski (ur. 1930); „Sleep” muz. Eric Whitacre (ur. 1970) i „Hello! Dolly” arr. Grzegorz Miśkiewicz, muz. i śl. J. Herman. Ciężka praca, szlifowanie techniki wokalne, dbałość o najmniejsze szczegóły zaowocowały uznaniem w postaci III miejsca w Turnieju oraz II przyznanym przez nieoficjalne Jury (złożone z uczestników biorących w udział warsztatach dyrygenckich).

Agata Kuliś
Fot. Marek Pawełek

III MIEJSCE – Nagroda Dyrektora Legnickiego Centrum Kultury – Chór „Psalmodia” Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, pod dyr. Katarzyny Śmiałowskiej i Marcina Wróbla

Bliski Wschód jeszcze bliżej

Michel Foucault rozpoczyna jeden ze swoich esejów od stwierdzenia: „Rzecz dzieje się w Polsce, czyli wszędzie”. Poprzestając jedynie na tym zdaniu, bez lektury całego eseju, czytelnik staje wobec pewnej nieokreśloności, niejasności, choć mimo wszystko pojawia się tu konkret.

Z podobną nieokreśloną konkretnością konfrontuje czytelnika tytuł *Bliski Wschód jeszcze bliżej*. Wypada więc zacząć, parafrazując Foucaulta: Rzecz dzieje się w Katedrze Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII... czyli wszędzie?

Działalność Katedry na forum międzynarodowym

Od początku swojej działalności Katedra stara się pozyskiwać partnerów zagranicznych do realizacji zadań i projektów. Angażuje się w szereg inicjatyw poświęconych kontaktom między religiami, zwłaszcza islamem a chrześcijaństwem, w tym chrześcijaństwem orientalnym. Akcentując konieczność prowadzenia dialogu, pracownicy zwracają uwagę na problemy trudne, często pomijane. Spośród działań na forum międzynarodowym warto wspomnieć o udziale pracowników Katedry w symposium w Jerozolimie, które odbyło się 14 września 2009 roku – „First Annual Interfaith Tolerance Symposium”. Należy zwrócić uwagę, że prezentowane w czasie symposium poglądy dotyczące konieczności wprowadzenia dialogu międzyreligijnego w kontekst praw człowieka są stale akcentowane przez kierownika Katedry – ks. prof. Krzysztofa Kościelniaka. W listopadzie 2009 roku został on poproszony przez organy UE o przedstawienie swoich badań. W związku z tym wygłosił w Wenecji (20 XI 2009 r.) wykład zatytułowany „Forms of dialogue supporting tolerance. Human rights in the context of inter-religious dialogue” w ramach odbywającej się wówczas konferencji międzynarodowej „An Identity of Values for Europe. Dialogue between the EPP Group and Churches and Religious Institutions”.

Działalność organizacyjna i konferencje

27 listopada 2009 roku pracownicy Katedry zorganizowali konferencję „Śmierć – pogrzeb – zaświaty. Wyobrażenia śmierci i zwyczaje pogrzebowe w religiach i kulturach”, której celem było przedstawienie zwyczajów pogrzebowych oraz wyobrażeń dotyczących śmierci jako swoistych fenomenów kulturowych i religijnych. W konferencji wzięło udział ośmiu prelegentów, którzy skoncentrowali się na wybranych elementach, uwzględniając raczej tradycje pozaeuropejskie. Śmierć jest tajemnicą, ale różnorodność i bogactwo odniesień, poglądów, relacji, jakie jej dotyczą, jest urzekająca. Śmierć jest obecna. Nie stanowi przeciwieństwa życia, raczej jego dopełnienie, jego część, co stało się jasne zwłaszcza po prelekcji o. Bonifacego Kotrysa OFM na temat śmierci i pochówku w tradycjach animistycznych plemion w Togo.

22 kwietnia 2010 roku Katedra włączyła się w organizację konferencji „Krucjata bez krucjat, czyli o franciszkanach na ziemiach islamu”, wspólnie z Instytutem Studiów Franciszkańskich i Instytutem Dialogu Między-

kulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie. Pracownicy Katedry przedstawili następujące tematy: „Prowokacja dla chrześcijaństwa. Podboje muzułmańskie i rozwój idei świętej wojny na Zachodzie” (ks. prof. Krzysztof Kościelniak) i „Wątki chrześcijańskie w twórczości Dżalaloddi-na Rumiego” (dr Marcin Rzepka).

W znacznej mierze działalność Katedry poświęcona jest badaniom różnych tradycji chrześcijaństwa orientalnego. W związku z tym 18 maja 2010 roku odbyła się zorganizowana przez Katedrę konferencja „Perły Orientu. Dziedzictwo chrześcijaństwa syryjskiego”, która zgromadziła wybitnych znawców z Krakowa, Poznania i Warszawy. Można ją w pewnym sensie uznać za rezultat badań terenowych prowadzonych w Syrii w marcu 2010 roku pod kierownictwem ks. prof. Krzysztofa Kościelniaka.

Działalność wydawnicza

W roku akademickim 2009/2010 przy Katedrze powstało czasopismo (rocznik) „Orientalia Christiana Cracoviensia” i jednocześnie seria wydawnicza o takim tytule prezentująca monografie dotyczące chrześcijaństwa orientalnego, islamu, mniejszości religijnych i etnicznych na Bliskim Wschodzie. Pierwszy numer pisma (1/2009) zatytułowany *Protestantyzm na Bliskim Wschodzie* ukazuje działalność misjonarzy protestanckich wśród muzułmanów i chrześcijan mieszkających w krajach Bliskiego i Środkowego Wschodu oraz wielopłaszczyznowe relacje między protestantyzmem a islamem. Ukazał się również pierwszy tom monografii zatytułowany *Prosperity and Stagnation. Some Cultural and Social Aspects of the Abbasid Period (750-1258)*.

Działalność popularyzatorska i ekspercka

Niewątpliwie jednym z zadań Katedry jest popularyzowanie wiedzy dotyczącej rejonu Bliskiego i Środkowego Wschodu. Odbywa się to na różnych płaszczynach, poprzez zaangażowanie na forum Uniwersytetu III Wieku (w Olkuszu), organizację spotkań, w końcu uczestnictwo w Festiwalu Nauki w Krakowie.

Innym elementem działalności jest współpraca ekspercka z pismami i instytucjami zajmującymi się problematyką muzułmańskiego Wschodu.

Zaczynając prezentację działalności Katedry od przytoczenia zdania z esejów Michela Foucaulta, wypada i na zakończenie przytoczyć sentencję tegoż autora. Pochodzi ona z innego eseju, podobnie jak i poprzedni zamieszczony w zbiorze *Powiedziane*, napisane. Szaleństwo i literatura, i brzmi następująco: „W żadnej mierze nie jest to książka historyczna”. Gdybyśmy tylko poprzestali na kronikarsko-historycznym przedstawieniu Katedry Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu, z pewnością obraz działalności byłby niepełny. By go uzupełnić, należy dodać słowo o planach na przyszłość, wśród których najważniejsze miejsce zajmuje wprowadzenie nowej specjalności na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego – Religie Bliskiego i Środkowego Wschodu. Wszystko po to, by Bliższy Wschód był jeszcze bliższy.

Marcin Rzepka

Erasmus 2009/2010

The Lifelong Learning Programme Erasmus jest programem dla wyższych uczelni: studentów, doktorantów i pracowników – zarówno dydaktycznych, jak i administracyjnych. Umożliwia on przyznanie stypendiów na wyjazdy na część studiów, praktykę studencką (studenci i doktoranci) lub krótki wyjazd na uczelnię partnerską w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych lub odbycia szkolenia w zagranicznej instytucji (pracownicy).

Dla UPJPII (wcześniej PAT) aktywny udział w programie rozpoczął się w roku akademickim 2008/2009, kiedy z możliwości wyjazdu na część studiów skorzystał jeden student, decydując się na roczny pobyt na Uniwersytecie we Fryburgu Bryzgowijskim. Pierwsze wyjazdy pracowników dotyczyły wyjazdów szkoleniowych. W roku akademickim 2008/2009 zrealizowano dwa takie wyjazdy – do Wielkiej Brytanii oraz Hiszpanii.

W obecnym roku akademickim – 2009/2010 – obserwujemy ogromne zainteresowanie programem. Z możliwości wyjazdu na część studiów skorzystało lub nadal korzysta (przebywając jeszcze na stypendium) 11 studentów naszej uczelni. Zrealizowano też 16 wyjazdów szkoleniowych lub krótkich wyjazdów w celu prowadzenia zajęć. Te cyfry mówią wiele o konieczności dalszego wspierania programu wychodzącego naprzeciw potrzebom naszych studentów i pracowników, którym bardzo zależy na zdobyciu międzynarodowego doświadczenia i dodatkowych kompetencji.

Dzięki przyznanej naszej uczelni w grudniu 2009 roku Rozszerzonej Karcie Erasmusa, od przyszłego roku akademickiego możemy zaproponować naszym studentom również udział w praktykach/stażach zawodowych w zagranicznych przedsiębiorstwach, instytucjach, organizacjach, placówkach naukowo-badawczych. Jest to bardzo dobra okazja do poszerzenia zdobytej na studiach wiedzy o aspekt praktyczny, i to w kontekście europejskim.

W bieżącym roku akademickim na Wydziale Teologicznym UPJPII gościmy dwie studentki Erasmusa z Uniwersytetu w Ljublanie, które realizują u nas dwa semestry studiów. Jest to dla nas niezwykle cenne doświadczenie, które każe nam myśleć o otwieraniu UPJPII na możliwość przyjmowania większej liczby studentów z zagranicznych uczelni partnerskich, oferując dla nich zajęcia w języku angielskim.

Program Erasmus przyczynił się w znacznym stopniu do ożywienia współpracy zagranicznej UPJPII. Obecnie utrzymujemy kontakty z 15 uczelniami partnerskimi. Cały czas prowadzone są rozmowy dotyczące możliwości współpracy z nowymi europejskimi instytucjami naukowymi.

s. Edyta Czerwińska CHR

Lista uczelni zagranicznych, z którymi UPJPII współpracuje obecnie w ramach programu Erasmus:

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg
 Danmark Medie- og Journalisthøjskole Arhus
 Katolická univerzita v Ružomberku
 Ostravská univerzita v Ostravě
 Prešovská univerzita v Prešove
 Theologische Fakultät Trier
 Universidad de Navarra
 Università degli Studi di Trento
 Università degli Studi di Verona
 Université Catholique de Lille
 Université de Fribourg
 Univerza v Ljubljani
 Univerzita Karlova v Praze
 Univerzita Komenského v Bratislave
 Vilniaus Universitetas

Studiuję w Hiszpanii

Jestem studentką piątego roku Wydziału Teologicznego i od września 2009 roku – członkiem programu Erasmus. Oznacza to, że w bieżącym roku akademickim kontynuuję studia w Pamplonie, stolicy prowincji Navarra w północnej Hiszpanii, w ziemi św. Franciszka Ksawerego, w pobliżu malowniczej Baskonii, pełnej rozległych wzniesień górskich i plaż chłodnego Morza Kantabryjskiego, tuż przy wyznaczonej szlakiem Pirenejów granicy z Francją, w budującej bliskości Sanktuarium w Lourdes, w samym sercu najczęściej uczęszczanego ze szlaków Camino de Santiago – tzw. „drogi francuskiej”. To rozbudowane wprowadzenie nie ma bynajmniej na celu podkreślenia geograficzno-kulturowego bogactwa miejsca, w którym jestem, jako priorytetowej korzyści z pobytu na stypendium Erasmus. Korzyści tych jest znacznie więcej.

Universidad de Navarra, na którym studiuję, jest uniwersytetem prywatnym, na którym za formację studentów odpowiedzialna jest założona w Hiszpanii prałatura personalna Opus Dei. Charyzmat, którym żyją jego członkowie zgodnie ze wskazówkami, pozostawionymi przez założyciela – św. Josemarię Escrivę, opiera się w dużej mierze na dobrym poziomie edukacji i prawdziwym wysiłku włożonym w studia. Stąd uniwersytet jest wyposażony we wszelkie potrzebne ku temu środki – począwszy od ogromnej biblioteki, poprzez ciekawe wykłady, programy, sympozja, koncerty, grupy, w których można rozwijać wszelkiego rodzaju hobby, łatwy dostęp do obiektów sportowych, wreszcie – przepięknie położony kampus, w którym nawet widoki z okna stają się zachętą do poznawania tajników ludzkiej mądrości. Cały uniwersytet to duży kompleks budynków, zaopatrzonych w wygodne sale zajęciowe, komputery, łącze internetowe, do którego każdy student otrzymuje dostęp.

Uniwersytet sprawuje też nad studentami opiekę pastoralną. Mają oni nie tylko ułatwiony dostęp do sakramentów (każdy budynek posiada własną kaplicę, w której codziennie można uczestniczyć w Eucharystii), ale także możliwości działania w duszpaństwie, czy angażowania się w wolontariat. W niektórych szczególnie ważnych okresach liturgicznych ogromna hala sportowa uniwersytetu zamienia się w kaplicę, która zapełnia się młodymi ludźmi, chętnie korzystającymi z sakramentu pojednania i uczestniczącymi aktywnie w liturgii – widok nieczęsty i napawający nadzieją w zlaicyzowanej już głęboko Hiszpanii.

Oczywiście studiowanie teologii na uniwersytecie hiszpańskim ma swoje charakterystyczne rysy.

Można śmiało powiedzieć, że widok kobiety, w dodatku świeckiej, na zajęciach z teologii, jest tu wciąż przyczyną ogromnego zaskoczenia i niekończących się pytań. Mimo strukturalnego otwarcia na taką obecność, mentalnie nie dla wszystkich jest to łatwe do zaakceptowania. Trudno się jednak temu dziwić, skoro w historii Wydziału Teologicznego na Universidad de Navarra znaczny procent kobiet świeckich, podejmujących studia teologiczne, to... Polki! Wydział prowadzi także studia tak zwanych „nauk religijnych” i zaprasza do uczestnictwa w nich poprzez kursy internetowe lub – w przypadku studentów obcojęzycznych – stacjonarne i stąd właśnie można czasami spotkać na uczelni ludzi świeckich. Pozostali studenci to przygotowujący się do kapłaństwa oraz księża ze wszystkich kontynentów, objęci różnego rodzaju programami stypendialnymi. Ich obecność na zajęciach jest rysem charakterystycznym uprawianej tu teologii, w której bez wątpienia odbija się mocno katolicki wymiar Kościoła, inkulturacja i otwarcie na dialog międzyludzki i międzyreligijny. Wykłady odbywają się w języku hiszpańskim.

W czasie wolnym warto korzystać z licznych możliwości podróżowania, stwarzanych przez uniwersytet, zwiedzając zarówno wielkie miasta, pomniki harmonijnego współżycia kultur i religii, jak i zamieszkałe przez cudownych, gościnnych ludzi małe wioski – „puebla”, z gotyckimi kościołami sprawiającymi wrażenie zatrzymania się czasu i – czego nie sposób przemilczeć – z najlepszym, dojrzałym w hiszpańskim słońcu jedzeniem i winem.

Bez wątpienia doświadczenie pobytu na stypendium Erasmus jest ubogacające i warte polecenia wszystkim studentom.

Natalia Dyla

Śladami św. Pawła

Szczęśliwie, z mnóstwem wrażeń i przeżyć, powróciła do Krakowa w ostatni piątek kwietnia grupa pracowników administracji i biblioteki naszej uczelni. Pielgrzymowali autokarem dwa tygodnie przez Słowację, Węgry, Serbię, Macedonię, Bułgarię, Grecję i Turcję, odwiedzając miejsca związane z życiem i działalnością św. Pawła z Tarsu, pokonując trasę 7.250 km, doświadczając uroku mórz: Egejskiego, Śródziemnego, Marmara oraz cieśnin: Dardanele i Bosfor.

Głębokim cieniem w naszych myślach odbiła się tragedia pod Smoleńskiem, wyjeżdżaliśmy z Polski w czasie narodowej żałoby. Odprawiając Msze św., nasi księża wielokrotnie modlili się z nami za dusze tragicznie zmarłych. Doświadczaliśmy wyrazów sympatii ze strony Serbów, Macedończyków czy np. Amerykanina w Turcji, którzy składali nam spontaniczne kondolencje. W sposób niezwykle wzruszający przeżyliśmy Mszę św. odprawianą w niedzielę w jadalni hotelowej, gdzie za prowizorycznym ołtarzem przez szyby widać było ekran telewizora z transmisją pogrzebu Pana Prezydenta z Małżonką na Wawelu. Nie wszędzie jednak pamiętano o naszej narodowej tragedii. Skomercjalizowana Europa ma swoje własne problemy i kłopoty. Dzięki Bogu, mimo różnych stref klimatycznych, kuchni, miejscowych potraw, trudów pielgrzymki i niewyspania, wszyscy cało i zdrowo wrócili do Krakowa, choć zawartość podręcznej apteczki okazała się bardzo przydatna.

Podróżując, wszyscy mieliśmy świadomość dróg, tras i miejsc związanych ze św. Pawłem, a wszystko to dzięki informacjom przekazywanym na bieżąco przez ks. Marka i pilota, a także uzyskiwanym dzięki emisji bardzo interesującego filmu.

Pozytywy i negatywy tegorocznej pielgrzymki? Do pozytywów na pewno zaliczyłbym profesjonalizm obsługi: pilota pana Grzegorza, a szczególnie kierowców: panów Marka i Witolda. Zawsze eleganccy, uśmiechnięci, wyrozumiali i skorzy do pomocy. Także autokar: wygodny, zawsze czysty i bezawaryjny. Odczuwalne ciepło i serdeczność naszych księży, szczególnie ks. Andrzeja, którego optymizm udzielał się wszystkim uczestnikom przez cały czas, nawet w nie pogodę. Negatywy? Było ich mało: niekompetencja tureckiej służby hotelowej, która w Stambule potrafiła zanegować własną rezerwację, co kosztowało nas nieco nerwowego oczekiwania, zmianę hotelu, która dla niektórych osób oznaczała dodatkowy wysiłek i stratę czasu. Nie podobał mi się zestaw filmów emitowanych w autokarowym wideo, gdyż pielgrzymka to nie czas i miejsce na emisję niektórych z nich.

Dzieląc się wrażeniami, pani Lidia Lis opowiada: „Poznałam wielu wspaniałych ludzi, pielgrzymujących z nami. Z mijanych i zwiedzanych krajów, szczególnie Turcja jest dla mnie egzotyczna, ze względu na położenie, klimat, zabytki, ruiny antycznych miast, odmienną religię i kulturę tak różną od naszej. Na długo utkwiły mi w pamięci okolice Filippi, gdzie moja Patronka św. Lidia przyjęła chrzest z rąk św. Pawła, a Msza św. została tam odprawiona nad tym samym potokiem przy szumie wody. Niezapomniane chwile przeżyłam podczas rejsu statkiem po Bosforze, czy zwiedzając zabytki Istambułu. Chciałabym tam jeszcze wrócić, choć bardzo mi się nie podoba natarczywość handlujących na bazarach i we wszystkich możliwych a nieprawdopodobnych miejscach”.

A najmłodsza wiekiem, ale z pielgrzymkowym doświadczeniem, uczestniczka naszej wyprawy, gimnazjalistka Madzia Sroka dodaje: „Dla mnie najbardziej pamiętnym dniem pielgrzymki był pobyt w słonecznej Filippi w miejscu chrztu św. Lidii, którego udzielił jej św. Paweł. Przy szumie wody i wietrze poruszającym gałązki drzew nad potokiem, podczas Mszy św., miałam wrażenie, jakby duch Świętej był z nami obecny. Jest mi bliska, uczyłam się o Niej na lekcjach religii. Była odważna, przyznała się do swojego chrztu, co okazało dla niej bardzo niebezpieczne. Poprosiłam rodziców, by kupili mi pamiątkę z tego miejsca. Będzie mi teraz przypominać ten dzień, miejsce i postać św. Lidii”.

Pani Maria Pręczek, kolejny raz uczestnicząca w naszych pielgrzymkach, podkreśla ciepłą, serdeczną, rodzinną atmosferę w grupie. Mimo zmęczenia, czuła się szczęśliwa, że znowu mogła być razem z nami. Urzekła ją Kapadocja, o której powiedziała: „niezapomniane wyobrażenie piękna”.

„Moje najciekawsze wspomnienie z pielgrzymki to Meryemana – wspomina pani Stefania Kublik – gdzie najprawdopodobniej spędziła ostatnie lata swojego życia i zasnęła Matka Boża. Msza św., którą tam odprawili nasi księża w słonecznym ogrodzie, obok maleńkiego kościółka – kapliczki prawie, przy naszych narodowych barwach, śpiewie naszych pieśni, długo pozostanie w mojej i innych uczestników pamięci. Gdy śpiewaliśmy «Barkę», liczne grupy zwiedzających zatrzymywały się koło nas w milczeniu. A Istambuł nie spodobał mi się – głośny handel uliczny, bezdomni... Mimo pięknych starożytnych zabytków, samo miasto zrobiło na mnie niekorzystne wrażenie”.

„Mnie natomiast zafascynowała odmienność kulturowa Turcji, nad którą dominują meczety, a z wież minaretów jednocześnie kilka razy w ciągu doby

rozbrzmiewa głos muezeinów wzywający na modlitwę – opowiada Pani Renata Dulian. – Jednak wśród tego islamskiego krajobrazu znajdują się miejsca obecności chrześcijan, na przykład Meryemana, miejsce zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny, według widzeń Katarzyny Emmerich. Pięknie położona na Słowikowym Wzgórzu, wśród zieleni, ściąga rzesze pielgrzymów z całego świata, nieopodal ruin antycznego Efezu. Niepowtarzalne są również świątynie chrześcijańskie Kapadocji, wśród skał Göreme z przepięknymi mozaikami Chrystusa Pankratora i innymi, których motywy zostały zaczerpnięte z biblijnych opowieści. Wszystkie one przenoszą w świat ojców kapadockich, świadków prawdy głoszonej o Chrystusie. Tym bardziej jest to urokliwe, gdy w tle pobrzmiwają melodie folkowej muzyki tego regionu i przemierzają się różnorodnej grupy turystów z całego świata, zwiedzające te niepowtarzalne miejsca. Niezapomnianym widokiem był świt nad Kapadocją – w świetle promieni wschodzącego słońca, nad kolorowymi skałami doliny, z unoszącymi się kulami balonów”.

W kilka dni po powrocie dowiedzieliśmy się, że w wypadku polskiego autokaru na terenie Słowacji, jadącego ze studentami do Turcji, uległ także wypadkowi nasz pilot, pan Grzegorz Kloc. Życzymy mu jak najserdeczniej szybkiego powrotu do zdrowia.

Zanotował: Henryk Miedziński

PS. Spotkanie popielgrzymkowe wszystkich uczestników pielgrzymki „Śladami św. Pawła” planowane jest 26 czerwca o godz. 14 w Krakowie, w ogrodzie przy ul. Kanoniczej 9.

Wielkopostne przemyślenia

Podczas audiencji generalnej papież Benedykt XVI powiedział w Watykanie, że tegoroczny Wielki Post jest czasem duchowej odnowy, nawrócenia oraz refleksji nad powierzchownością życia: „Nie chodzi tu jedynie o korektę zachowań, ale o zdecydowane powierzenie swojego życia Chrystusowi, kierowanie się Jego światłem i poddanie się Jego mocy”. Wielki Post to czas łaski i poszukiwania w sobie coraz większej miłości do Boga poprzez pracę nad sobą, zmaganie z pokusami i przeżywanie pokuty. Jest to wysiłek odzwierciedlający Chrystusową drogę na Golgotę.

W tegoroczny Wielki Post chór *Psalmodia* wkroczył, przygotowując Mszę F-dur znakomitego kompozytora okresu romantyzmu – Józefa Elsnera, nauczyciela Fryderyka Chopina i Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego. Msza św. w katedrze wawelskiej, podczas której oprawę muzyczną stanowiły wspomniana Msza F-dur Elsnera oraz utwory Moniuszki, Nowowiejskiego i Chopina; odsłonięcie medalionu Fryderyka Chopina, recytacje Jerzego Trela to uroczystości, którymi 28 lutego zainaugurowano w Krakowie Rok Chopinowski. Uwieńczeniem obchodów święta w przeddzień rocznicy urodzin Kompozytora był koncert Kevina Kennera, amerykańskiego pianisty, laureata Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego, który na specjalnie sprowadzonym z Lipska fortepianie Chopina wykonał *Andante Spinato* op. 22 i *Scherzo E-dur* op. 54.

Elsnerowa Msza F-dur została wykonana przez Capellę Cracoviensis oraz chór *Psalmodia* Uniwersytetu Papieskiego pod kierownictwem artystycznym Tomasza Adamusa, a na organach usłyszeliśmy Witolda Zalewskiego. Podczas homilii ks. kard. Stanisław Dziwisz określił muzykę kompozytora słowami: „Piękno muzyki Fryderyka Chopina porывa ludzkie serca i niesie do Tego, który jest źródłem wszelkiego piękna, do Boga”. Koncert w tak zacnym gronie był dla chórzystów zarówno wyróżnieniem, jak i dużym przeżyciem, stanowił także z pewnością odpowiednie wprowadzenie do okresu odnowy ducha.

Wielkopostną działalność chórzystów *Psalmodii* zamykają inne wydarzenia. Przy współpracy z Ośrodkiem Kultury im. C. K. Norwida w Krakowie oraz Biurem Promocji Artystycznej „Alla Breve” w Krakowie zorganizowane zostały dwa koncerty z utworem *Stabat Mater* Giovanniego Battisty Pergolesiego. Pierwszy koncert z cyklu „Wielkopostne Zamyślenia” odbył się w parafii pw. św. Judy Tadeusza w Krakowie-Czyżynach (25 marca), następny w Parafii pw. Najświętszego Salwatora w Krakowie (28 marca), pod honorowym patronatem ks. infułata Jerzego Bryły.

Oba koncerty zostały wykonane przez Krakowski Chór Żeński przy *Psalmodii* UPJPII i kameralny skład orkiestry Krakowska Młoda Filharmonia prowadzone przez Tomasza Chmiela i Martę Dramowicz. Zespoły towarzyszyły solistom: Joannie Stawarskiej (sopran) i Piotrowi Kuczkowi (kontra-tenor).

Koncert stanowił wyzwanie dla żeńskiej części chóru *Psalmodia*, który pod nazwą Krakowski Chór Żeński istnieje przy Uniwersytecie Papieskim od czerwca ubiegłego roku. Dyrygentką chóru jest Katarzyna Śmiałkowska, jednocześnie asystentka Maestro Włodzimierza Siedlika w chórze *Psalmodia*. Młody zespół koncertował z repertuarem na odpowiedni skład w krakowskich kościołach, wspierał Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta „Ecce Homo” w ramach charytatywnego cyklu „Koncerty Albertyńskie”, a także miał przyjemność koncertować z Henrykiem Janem Botorem w okresie kolędowym br. Utwór G. B. Pergolesiego wymagał jednak szczególnych, mozolnych przygotowań z racji trudności techniczno-wokalnych. Jednak czas i energia, jaką dziewczyny poświęciły na naukę – udział w zwiększonej liczbie prób oraz samodzielna praca nad utworem zaowocowały naprawdę udanym koncertem.

Praca włożona w przygotowanie obu wydarzeń kulturalnych okazała się dobrze wykorzystanym czasem przed Zmartwychwstaniem Chrystusa. Radość płynąca z podołania niełatwemu repertuarowi, możliwość wystąpienia ze znakomitymi zespołami, ale przede wszystkim z budowania piękna w Bogu jest najwspanialszym uwieńczeniem wielkopostnych wysiłków – „Bo piękno na to jest, by zachwycało do pracy – praca, by się zmartwychwstało” (C. K. Norwid, *Promethidion*).

Agata Kuliś

Fot. Magdalena Bury

Głęboko wstrząśnięci tragedią, która miała miejsce 10 kwietnia w Smoleńsku, chcemy zapewnić Rodziny Ofiar o naszym współczuciu i solidarności. W drodze na uroczystości w Katyniu zginęły wielkie postaci życia politycznego i społecznego. Zginął prezydent RP Lech Kaczyński i jego małżonka. Wśród Ofiar znalazły się także osoby w sposób szczególny wspierające nasz Uniwersytet. To wydarzenie bez precedensu w historii naszego państwa.

Łącząc się z całym narodem, modlimy się polecając Zmarłych miłosierdziu Bożemu. Jesteśmy dziś jak uczniowie idący do Emaus, którzy nie rozumieli dramatu krzyża i śmierci. Jednak na tej drodze, tak jak oni, spotykamy Jezusa Zmartwychwstałego, który może całkowicie zmienić perspektywę przeżywania żałoby. Jesteśmy przekonani, jak zaświadcza św. Jan Apostoł, że On będzie BOGIEM Z NIMI. Otrze z ich oczu wszelką łzę, a odtąd już nie będzie śmierci.

Niech te słowa, wyrażające chrześcijańską nadzieję zmartwychwstania, staną się pocieszeniem i wsparciem dla pogrążonych w bólu Rodzin Zmarłych i całego narodu.

Rektor, Senat, pracownicy i studenci
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie żegna

Prof. Lecha Kaczyńskiego
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Ks. prof. dr. hab. Ryszarda Rumianka
Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

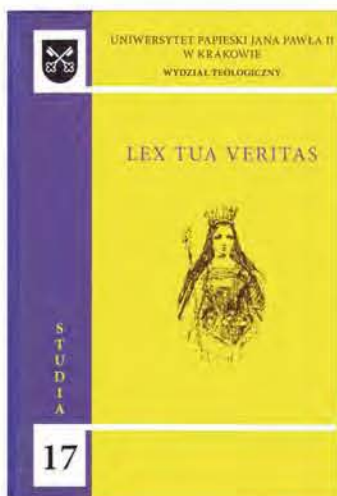
Dr. Andrzeja Kremera
Podsekretarza Stanu w MSZ

Dr. hab. Janusza Kurtykę
Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej

Andrzeja Sariusza-Skąpskiego
Prezesa Federacji Rodzin Katyńskich

Posła Zbigniewa Wassermanna

oraz pozostałych uczestników polskiej delegacji państwowej,
udającej się na uroczystości 70-lecia zbrodni katyńskiej.

Lex tua veritas, red. ks. P. Majer, ks. A. Wójcik, Kraków 2010, ss. 921

Lex tua veritas to książka dedykowana JM ks. prof. Janowi Maciejowi Dyduchowi z okazji 70. rocznicy urodzin. Czcigodny Jubilat urodził się w Kukowie koło Lachowic. Wcześniej osierocony, wychowywany był przez stryja – ks. Michała Dyducha. Święcenia kapłańskie otrzymał 23 czerwca 1963 roku z rąk abp. Karola Wojtyły. Uzyskał tytuł doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego na podstawie pracy *Obowiązki i prawa wiernych świeckich w prawodawstwie soborowym*. W latach 1991–1997 był prorektorem Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W 1999 roku został dyrektorem Instytutu Prawa Kanonicznego, który zorganizował. W roku 2004 został wybrany rektorem Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, która dzięki jego staraniom została przekształcona w Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. *Lex tua veritas* to cytat z Psalmu 119 „Prawo Twoje jest prawdą”. To właśnie dziedzinie prawa kanonicznego Książka Rektor poświęcił swoje naukowe zainteresowania. Książka ta obejmuje wiele ciekawych i interesujących artykułów, które w hołdzie i podzięce ofiarowali dostojnemu Jubilatowi ich autorzy.

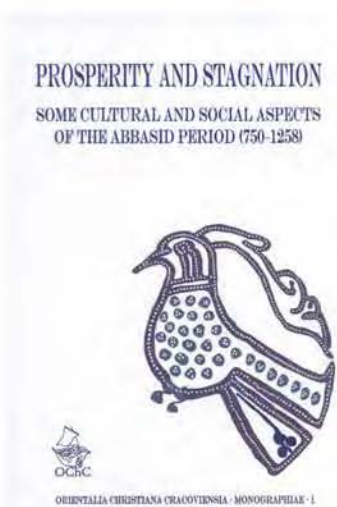
Renata Dulian

Krakowska szkoła antropologiczna, red. Jarosław Kupczak OP, Jolanta Majka, Kraków 2009, ss. 96

Krakowska szkoła antropologiczna to książka zawierająca materiały z sympozjum, które odbyło się 18 kwietnia 2007 roku w Centrum Jana Pawła II. Wygłoszone referaty stały się pretekstem do dyskusji, czy istnieje wspólna myśl antropologiczna łącząca Jana Pawła II, Romana Ingardena, Antoniego Kępińskiego, ks. Józefa Tischnera. Książka kard. Stanisław Dziwisz otwierając to sympozjum, stwierdza, że myśl Karola Wojtyły opierając się na filozofii tomistycznej i fenomenologii Maksxa Schelera, stara się odpowiedzieć, kim jest człowiek w kontekście dramatu II wojny światowej i ideologii sowieckiego socjalizmu. W obu ideologiach człowiek podporządkowany wypaczonej idei narodu czy klasy robotniczej stał się przedmiotem dramatu, którego symbolem były obozy koncentracyjne i gułagi. Z rozważań antropologicznych Romana Ingardena wynika, że człowiek jest w stanie kształtować swoje człowieczeństwo, a nawet czynić to odpowiedzialnie, poprzez realizowanie wolności w czynach moralnych, jak i w dziełach tworzących kulturę. Filozofia człowieka ks. Józefa Tischnera opiera się na dramacie, który rozgrywa się pomiędzy człowiekiem a człowiekiem, między człowiekiem a Bogiem w kontekście podstawowych wartości, jakimi są wolność i miłość.

Renata Dulian

Prosperity and Stagnation. Some Cultural and Social Aspects of the Abbasid Period, red. Krzysztof Kościelniak, Kraków 2010

Praca ma charakter interdyscyplinarny, dzięki czemu znakomicie ukazuje wybrane aspekty tej niezwykle dynamicznej i pluralistycznej epoki. Poszczególne rozdziały zostały napisane przez wybitnych uczonych z całej Europy. Należą do nich prof. Angelika Hartmann (Giessen), Katarzyna Pachniak (UW), prof. Christopher Melchert (Oxford), Raif George Khoury (Heidelberg), prof. Jerzy Hauziński (Słupsk) i ks. prof. Krzysztof Kościelniak (UPJPII, UJ). Poszczególne studia przypadków są owocem ich długoletniej pracy nad tym specjalistycznym, ale niezwykle ważnym zagadnieniem.

Warto pamiętać, iż Abbasydzi – jedna z największych sunnickich dynastii imperium muzułmańskiego, obejmująca panowanie 37 kalifów, ciągle zasługuje na szczegółowe badania. W tym okresie akulturacji świat islamu za pośrednictwem orientального chrześcijaństwa przejął dorobek nauki greckiej. Wielu średniowiecznych myślicieli i filozofów żyjących pod rządami Abbasydów odgrywało znaczącą rolę w ulepszaniu greckich, hinduskich oraz innych przedislamskich źródeł wiedzy. Aleksandryjska matematyka, geometria i astrologia zostały wydatnie rozwinięte. Epoka Abbasydów to czas silnej, ambiwalentnej interakcji międzyreligijnej, czas współpracy, ale również i prześladowań chrześcijan, tworzenia się szkół muzułmańskich i konsolidacji chrześcijan na ziemiach islamu. Pod rządami Abbasydów nastąpiło zatarcie różnic między ludnością arabską i niearabską zamieszkującą kalifat, a imperium z arabskiego przekształciło się w muzułmańskie. Pewne doświadczenia tej epoki mogą być przydatne do współczesnego dialogu cywilizacji, inne stanowią przestrożę, jakich błędów należy unikać w przyszłości.

(red.)